Yozgat Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünce Hazırlanıp, İl Özel İdaresince Bastırılmıştır.

Tavium – Tavion (Büyükneses)

avium Antik Kenti Yozgat il merkezinin 40 km. batısında bulunan Büyük Nefes Köyü'nde yer almaktadır. Tavium'da Hitit ve Frig yerleşim izleri görülmesine rağmen asıl yerleşim Galatlar zamanında M.Ö. 3.yy ile 1.yy arasında olmuştur. Tavium; Romalıların Galat dedikleri kavmin M.Ö.280'li yıllarda Balkanlardan Anadolu'ya gelen Trokme (Trokmi) kolu tarafından kurulmuştur. Kent İç Anadolu Bölgesinde Trokmilerin yaşadığı Orta Kızılırmak Yöresinin ticaret merkezi ve başkenti konumundaydı.

Resim 1- Galatia Bölgesi ve Tavium

Picture 1. Galatian area and Tavium

Tavium (Büyük Nefes)'da şu ana kadar kapsamlı kazı çalışması yapılmamıştır. 1997 yılından beri yörede Avusturyanın Klagenfurt Üniversitesinden Prof.Karl Strobel başkanlığında yüzey araştırmaları yapılmaktadır.

Bu çalışmalar kapsamında, Büyüknefes ve çevresinde yer alan birçok köyde de yüzey araştırmaları yapılmış (Yakuplu, Süleymanlı, Körpeli, Haydarbeyli, Sağlık, Dereboymul, Beşerek, Susuz, Çamdibi, Çakırhacılı, Zineir, Türkmensarılar, Yassıhöyük, Çatma, Sarıfatma, Cihanpaşa, Salmanlı v.s.) geniş bir çevrede tarihin izleri tespit edilmiştir. Araştırmalar sonunda çok sayıda seramik parçaları, sütun kaide ve tamburları, mezar stelleri, Bizans dönemine ait yazıtlı mezar, bir çok mimari parçalarına rastlanılmıştır. Geniş bir çevrede yapılan çalışmalar sonucunda şu ana kadar, Kalkolitik çağdan – İslami döneme kadar iskan izlerine rastlanılmıştır.

Resim 2 Galatia Bölgesinden Asur Ticaret Kolonileri Çağına Ait Pişmiş Toprak Tablet

Picture 2. A sandstone tablet of Assyrian comercial colony age from Galatian area

Tavium – Tavion (Büyükneses)

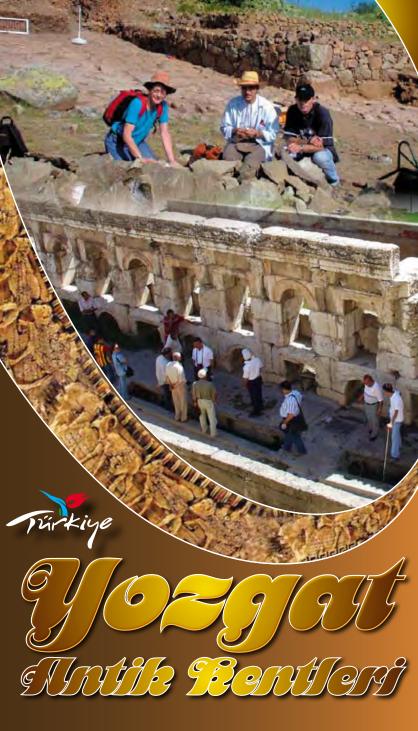
ncient city Tavium is located at the village Büyük Nefes, 40 km west of Yozgat. Although Hittite and Phrgian remains seen, real settlement was during the Galatian reign between 3-1 centuries B.C. In the 280 year B.C. Tavium was founded by the Trocmii, a Celtic tribe from the Danube area. The city was ocupied by Trocmii and it was in the central Anatolia and was the comercial center and the capital.

Up to now, in Tavium (Büyük Nefes) a detailed excavation study hasn't been done. Since 1997 the area of the city has been surveyed based on surface studies by a team led by Karl Strobel of the University of Klagenfurt.

Through this studies, in Büyük Nefes and nearby villages (Yakuplu, Süleymanlı, Körpeli, Haydarbeyli, Sağlık, Dereboymul, Beşerek, Susuz, Çamdibi, Çakırhacılı, Zincir, Türkmensarılar, Yassıhöyük, Çatma, Sarıfatma, Cihanpaşa, Salmanlı, e.t.c.) surface studies have been done and in a large area traces of history have been found. As a result of researh studies ceramic pieces, column base and tomb stells, a tomb with an inscription belonging to Byzantium era, and a lot of architectural remains have been found. Up to now, through the large area research studies remains of settlement from Chalcolitic age to İslamic era have been encountered.

Resim 3 – Tavium' dan Oyun Pulu

Picture 3. A play counter from Tavium

Resim 4 – Tavium' dan Galat Aslam <u>Picture 4,</u> A Galatian lion from Tavium

Yozgat'ın Antik Rentleri

Çadirhöyük (Peyniryemez Köyü)

Çadırhöyük, Yozgat İli, Sorgun ilçesi, Peyniryemez Köyü'nün yaklaşık 2 km. güneyinde, Esenli - Gelingüllü Baraj Havzasında yer almaktadır.

Yaklaşık olarak 32 mt. yükseklikte, 220 mt. çapındadır. Çadırhöyük ilk kez 1926 yılında Amerikalı Araştırmacı Von der Osten tarafından tespit edilmiştir. 1994 yılında Chicağo Üniversitesinden Dr. Ronald L.Gorny tarafından kazı çalışmalarına başlanılmıştır. 2006 yılına kadar kazılar ara ara devam etmiştir.

Çadırhöyük'te yapılan kazılar neticesinde çok sayıda çeşitli dönemlere ait eserler bulunmuştur. Höyükte Kalkolitik, İlk Tunç, Erken Hitit, Hitit İmparatorluk, Frig, Hellenistik, Roma ve Bizans dönemlerine ait tabakalar tespit edilmiştir.

Resim 1 - Çadırhöyük'te Kazı Çalışması Neticesinden Bir Görünüm
Picture1. An image from Cadırhöyük excavation

The Ancient Vities Of Hozgat Kadirhöyük

(Peryniryemez Village) : TUMULI

Çadırhöyük is located in the Gelingüllü dam river basin approximately 2 km away in the South of Peyniryemez Village of Sorgun District, Yozgat.

It is nearly 32m long and 220 diameter. In 1926, Çadırhöyük was first noticed by an American researcher Von Der Osten. In 1994, excavation studies were started by Dr.Ronald L.Gorny from Chicago University, and until 2006 excavating task continued.

Through the excavation studies ,in Çadırhöyük, a lot of historical works of art were found.In Tumuli ;Catholic, first bronze , early Hittite , Hittite era , Phrygian , Helenistic , Roman and Byzantium era stratums were found.

Resim 2 – Çadırhöyük Kazısından Pişmiş Toprak Çanak Picture 2. From Çadırhöyük excavation a sandstone bowl

Rerkenes Slarabeleri (Pteria)

Yozgat'ın Sorgun ilçesi Şahmuratlı köyünde bulunan Kerkenes dağı antik kentinde ilk yüzey araştırması çalışmaları 1993 yılında başlamıştır. 1998-2000 yıllarında müze ile katılımlı araştırma şekline dönüşmüş ve 2001 yılından bugüne kadar da İngiliz uyruklu Dr.Geoffrey Summers başkanlığında kazı ve

Resim 1 – Kerkenes Harabelerindeki Sur Duvarlarının Hava Fotoğrafi İle Görüntüsü

Picture 1. An aerial photoraphy of the terrain of Kerkenes remains

araştırmalar devam etmektedir. Şehrin demir çağında M.Ö.600 yıllarında Medler tarafından kurulduğu tahmin edilmekte ise de 2003 kazı sezonunda Frigee yazıtlar bulunması kentin yıkılmadan önce büyük ölçüde Frigleştiğini göstermektedir. Kentin yaklaşık 7 km olan sur duvarları 2,5 kilometrekarelik bir yerleşim alanı oluşturmaktadır.

Antik kaynaklarda Pteria olarak kaydedilen kentin burası olduğu sanılmaktadır. M.Ö. 547 yılında Persler tarafından kent zaptedilmiş halkı esir alınarak kent yakılmış ve surları yıkılmıştır. Yerleşim alanı kamu yapıları ve sivil yapı adaları ile gelişmiş bir su toplama ve kullanma sistemi içermektedir. Kazı ekibi Jeomanyetik yüzey araştırması,direnç yöntemi ile yüzey araştırması coğrafi bilgilendirme sistemi(GPS) çalışmalarının bir kısmını tamamlamış,bir kısmı da devam etmektedir. Kazı çalışmaları sırasında bulunan bir mobilyaya ait fildişi süsleme parçası su an Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesinde sergilenmektedir. Antik kent yakılıp yağmalandığı için nitelikli kültür varlıklarına nadir olarak rastlanmaktadır. 2004

Tahminler ve elde edilen bazı verilere göre M.Ö.3-2. Yüzyıllara ait bazı Galat mezarları da Bizans döneminde soyulmuş ve değerli parçalar yağma edilmiştir. Kentin önemli özelliklerinden biri de çabuk bozulabilen kumtaşı denilen bir çeşit taşın mimari, heykeltıraş ve yazıtlarda çok sık kullanılmış olmasıdır.

sezonunda saray yapı gurubu girişinde yapılan kazı

çalışmaları neticesinde avlu döşemeleri ortaya

çıkartılmıştır.

Resim 2 – Kerkenes Kazı Alanından Bir Görüntü Picture 2 . An image from the excavation area

Rerkenes Remains (Pteria)

Located in Şahmuratlı villağe of Sorgun District ,Yozgat; Kerkenes Dağı ancient city surface searches were strated in 1993. During 1998-2000, it turned to be a museum participation research and from 2001 up to now excavation and research studies have been going on in the management of Dr. Geoffrey Summers. Although it was supposed that the city was founded by Medes in the Iron age,600 B.C. . In 2003 excavation season, Phrygian inscriptions were found that showed the city was reigned by frigs before it was ruined. The 7 km stone defences enclose 2,5 square km of undulating terrain composes the settlement area.

Resim-3 Kerkenes'ten Pişmiş Toprak Testi Picture-3 A sandstone jug from Kerkenes

In ancient resources, this area is tought to be the ancient city called Pteria .In 547 B.C. the city was invaded by Persians , the notion was enslaved , the city was burnt down and the city wall was demolished. The settlement area includes the public and civilian buildings, and a sophisticated water collecting and using system.Excavating team's geomagnetic surface studies , resistivity method within Gobal positioning System studies are in some parts finished and in some parts still going on. During the excavation studies a furniture remain made of ivory was found and now is displayed in Anatolian Culture Museum in Ankara. Since the ancient city was destroyed and plundered ,high quality cultural remains have rarely been found. During the 2004 excavating season, as a result of the excavation studies in the palace complex, the monumetal enterance was emerged.

According to the thoughts and some colleted datas some tombs related to 3-2 B.C. were robbed and valuable things were plundered. One of the most important feature of the city is that a kind of stone corrupts easily called sandstone was used in architecture, monuments and inscriptions.

Resim-4 Kerkenesten Madeni Fibula
Picture-4 A metallic fibula from Kerkenes